

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1722201980
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Foltán
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1722201980.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Foltána a sudcov JUDr. Ľubomíra Bundzela a JUDr. Kristíny Srnkovej, vo veci starostlivosti o maloletú A. B., narodenú X.X.XXXX a A. B., narodenú XX.X.XXXX, obe zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, deti matky C. B., narodenej X.X.XXXX, bytom D., E. XX, zastúpenej advokátkou JUDr. Miroslavou Vandákovou, Modra, Šúrska 136, a otca B. B., narodeného X.X.XXXX, bytom F., B. XX, v konaní o návrhu otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti a zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Pezinok č.k. 12P/199/2022-106 zo dňa 26.1.2023, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom zo dňa 26.1.2023 Okresný súd Pezinok zamietol návrh otca, ktorý sa v konaní domáhal zverenia maloletých detí A. a A. do striedavej osobnej starostlivosti a rovnako jeho návrh na zníženie výživného na maloletú A. zo súčasných 250 eur na 150 eur a na maloletú A. zo súčasných 200 eur na 100 eur.

2. Podľa odôvodnenia rozhodnutia matka vo vyjadrení k návrhu otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti zo dňa 21.11.2022 uviedla, že s návrhom nesúhlasí. Otec sa s maloletými deťmi dlhodobo nestretáva, ani ich nekontaktuje. Matka deťom v styku s otcom nebráni. Maloleté deti nemajú záujem ísť bývať k otcovi, ani nechcú aby boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Deti majú u matky svoje zázemie, podmienky vhodné na zdravý fyzický aj psychický vývoj. V rovnakej obci navštevujú základnú školu a majú tu kamarátov. Vo vyjadrení k návrhu otca na zníženie výživného zo dňa 21.11.2022 matka uviedla, že otec neuviedol, na akú sumu chce znížiť výživné, s návrhom na zníženie výživného matka nesúhlasí. Rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 6.6.2022 pod sp. zn. 5P/83/2022 bola schválená rodičovská dohoda, v rámci ktorej súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú A. zo sumy 150 eur mesačne na sumu 250 eur mesačne a na maloletú A. zo sumy 130 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne. K podaniu návrhu na zvýšenie výživného pristúpila matka z dôvodu, že sa zvýšili výdavky na maloleté deti a výživné nebolo zvýšené od rozvodu manželstva t.j. 9.12.2014. Aktuálne súdom určené výživné na maloleté deti je adekvátne vzhľadom na potreby detí.

Opatrovník maloletých detí v písomnej správe zo dňa 24.1.2023 uviedol, že vykonali sociálne šetrenie aktuálnych bytových, sociálnych a rodinných pomerov u otca a matky maloletých detí. Otec žije v 4-izbovom byte spoločne s priateľkou a jej dvoma deťmi. Otec sa vyjadril, že jeho čistý mesačný príjem je 800 eur mesačne, keď je zdravý, avšak momentálne je práceneschopný, v decembri minulého roka

bol hospitalizovaný a pravdepodobne bude operovaný. Mesačné výdavky otca je nájom na byt, ktorý aj s energiami je 750 eur, platia s priateľkou na polovicu. Strava pre 4 osoby je 300 eur, oblečenie 50, lieky aktuálne 100 eur, drogéria 65 eur, nafta 80 eur mesačne. Výživné na maloleté deti vo výške 450 eur mesačne momentálne neplatí, lebo nemá peniaze, ani nedoplatok na výživnom nedoplatil, ani nepozná výšku nedoplatku. Podľa vyjadrenia otca, k Edupage nemá prístup, uviedol, že maloletej A. sa rapídne zhoršil prospech. Podľa vyjadrenia otca deti o neho nejavia záujem, naposledy spolu trávili čas po Vianociach v roku 2021. Maloleté v domácnosti otca ešte neboli, s priateľkou otca sa ešte nestretli, s babkou ani s inými príbuznými z otcovej strany sa nestretávajú. Otec sa vyjadril, že jeho priateľka so striedavou starostlivosťou súhlasí. Otec sa vyjadril, že striedavá starostlivosť vyrieši finančné problémy s výživným. Podľa vyjadrenia otca matka maloletých s ním ukončila komunikáciu, keď chcel otec prihlásiť dcéru na birmovku v septembri 2022.

Matka s maloletými deťmi obývajú od júna 2020 prenajatý dvojizbový byt. V domácnosti s nimi žije aj partner matky. Matka je momentálne dobrovoľne nezamestnaná, privyrába si brigádami. Mesačný príjem matky je 200 eur mesačne. Nájomné vo výške 400 eur mesačne aj s energiami platí partner matky. Mesačné výdavky na stravu matka uviedla cca 600-700 eur na tri osoby, krúžky a záujmy 20 eur mesačne. ZRPŠ 20-30 eur ročne na každé dieťa, strojček na zuby cca 500 eur, okuliare pre dieťa. Podľa vyjadrenia matky výživné vo výške 450 eur mesačne od júla 2022, ani dlh vo výške 1.750 eur mesačne otec neplatí a matka na neho podala trestné oznámenie. Maloletá A. navštevuje 9. ročník základnej školy, maloletá navštevuje 5. ročník základnej školy, má diagnostikovanú dyslexiu, preto chodí na psychologičku. Podľa vyjadrenia matky maloleté prospievajú v škole dobre, s deťmi sa učí matka alebo partner matky, na rodičovské združenie chodí len matka alebo babka (z matkinej strany). Maloletá A. sa práve rozhoduje, akú odbornú školu bude navštevovať buď bilingválne gymnázium alebo strednú odbornú školu pedagogickú alebo obchodnú akadémiu. K lekárovi s deťmi chodí len matka. Podľa vyjadrenia matky otec deti takmer dva roky nevidel, v auguste 2022 poslal deťom po 10 eur, žiadne darčeky. Podľa matky maloletá A. s otcom vzťah nemá, v minulosti sa o ňu starala skôr otcova priateľka, maloletá A. tiež o otca nejavi záujem, skôr má pekný vzťah s partnerom matky. Podľa vyjadrenia matky s otcom takmer nekomunikujú, sem tam mu napíše sms, že niečo potrebuje, aby si vzal deti, ale otec nereaguje. Otec maloletých jej napísal, aby ho neudávala na polícii kvôli výživnému. Deti majú vytvorené vzťahy so starými rodičmi zo strany matky aj s krstnými rodičmi, zo strany otca sa maloleté nestretávajú s nikým. V obci, kde bývajú, majú kamarátky a spolužiačky, tiež majú kamarátky aj v obci, odkiaľ pochádza partner matky. Na základe zistených informácií konštatujú, že maloleté deti majú v domácnosti matky vytvorené dlhodobé vhodné prostredie a podmienky pre svoj zdravý fyzický aj psychický vývoj. Celá starostlivosť o deti je momentálne od augusta 2021 iba na matke maloletých. Hoci v domácnosti otca majú maloleté vytvorené podmienky na bývanie, deti u otca v domácnosti nikdy neboli, nepoznajú sa s otcovou priateľkou ani s jej deťmi. Finančné problémy s platením výživného nie je možné riešiť striedavou osobnou starostlivosťou.

3. Na zistenie skutkového stavu veci súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu sp. zn. 5P/83/2022, potvrdením o zdravotnom stave otca, rozpisom mesačných výdavkov na maloleté deti, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi. Súd ďalej vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a pohovor s maloletými deťmi a zistil tento skutkový stav:

Maloleté deti sa narodili počas manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 12P/240/2014-41 zo dňa 9.12.2014 rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej A. sumou vo výške 150 eur mesačne a na výživu maloletej A. sumou vo výške 130 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 6.6.2022 pod sp. zn. 5P/83/2022 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú A. zo sumy 150 eur mesačne na sumu 250 eur mesačne a na maloletú A. zo sumy 130 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne. V čase tejto úpravy výživného maloletá A. navštevovala 8. ročník základnej školy, matka mala s maloletou bežné výdavky, ktoré vyčíslila nasledovne: strava doma 150 eur, strava v škole 22 eur, oblečenie obuv 120 eur, drogéria 40 eur, lieky, vitamíny 20 eur, voľnočasové aktivity 40 eur, telefón 7 eur, náklady na bývanie 110 eur. Maloletá A. navštevovala 4. ročník základnej školy, matka mala s ňou bežné výdavky, ktoré vyčíslila nasledovne: strava doma 150 eur, strava v škole 22 eur, oblečenie obuv 120 eur, drogéria 25 eur, lieky, vitamíny 20 eur, voľnočasové aktivity 20 eur, telefón 4 eur, náklady na bývanie 110 eur. Matka bola nezamestnaná, nevlastnila žiaden majetok, býva v podnájme, kde platila 440 eur aj s energiami, finančne jej vypomáhal jej partner, s ktorým žila v spoločnej domácnosti. Otec

maloletých detí bol zamestnaný na skrátenej pracovnej úvazok, jeho priemerná čistá mzda bola 65,30 eur, nevlastnil žiaden majetok, býval u kamaráta, u ktorého je zamestnaný.

Maloletá A. je vo veku 14 rokov, je žiačkou 9. ročníka základnej školy, je zdravá. Priemerné mesačné výdavky na maloletú sú 547,63 eur a zahŕňajú výdavky na bývanie 110 eur, strava doma 150 eur, strava v škole 22 eur, oblečenie, obuv 120 eur, drogéria a hygienické potreby 40 eur, lieky, vitamíny 20 eur, kultúra, školské aktivity 40 eur, školské potreby 20 eur, vreckové 20 eur, telefón (kredit) 7 eur, poistenie 25,63 eur.

Maloletá A. je vo veku 10 rokov, je žiačkou 5. ročníka základnej školy, je zdravá. Priemerné mesačné výdavky na maloletú sú 521 eur, zahŕňajú výdavky na bývanie 110 eur, strava doma 150 eur, strava v škole 22 eur, oblečenie, obuv 120 eur, drogéria a hygienické potreby 25 eur, lieky, vitamíny 20 eur, kultúra, školské aktivity 20 eur, školské potreby 20 eur, vreckové 10 eur, telefón (kredit) 4 eur, poistenie 20 eur.

Matka od poslednej úpravy výživného nezmenila svoj osobný stav, je rozvedená, nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Matka je nezamestnaná, po operácii chrbtice má zdravotné problémy, príjem má z príležitostných brigád, ktoré musia byť primerané jej zdravotnému stavu, chodí upratovať 5 domácností. Matka s maloletými deťmi a partnerom bývajú v prenajatom dvojizbovom byte, mesačné nájomné je 440 eur. Výdavky na bývanie a stravu platí partner matky, ktorý je zamestnaný ako kuriér s príjmom 1.200 eur. Otec od poslednej úpravy výživného nezmenil svoj osobný stav, je rozvedený, nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec je zamestnaný u rovnakého zamestnávateľa ako v čase poslednej úpravy výživného, jeho reálny príjem bol 800 eur, a odvtedy sa nezmenil. Jedná sa o príležitostné brigády, pracuje 2 hodiny. Otec má vážne zdravotné problémy s chrbticou. Otec s partnerkou a jej dvomi maloletými deťmi bývajú v prenajatom štvorizbovom byte, mesačné nájomné je 750 eur. Partnerka otca je zamestnaná ako učiteľka v materskej škole, jej príjem je 770 eur mesačne, poberá rodičovský príspevok a výživné 200 a 250 eur. Podľa vyjadrenia účastníkov, otec sa s maloletými deťmi nestretáva, maloleté deti nevidel dva roky. Maloleté deti sa s otcom nechcú stretávať, nepoznajú jeho aktuálnu partnerku, v jeho domácnosti nikdy neboli.

4. Súd prvého stupňa konštatoval, že podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Otec svoj návrh na zverenie maloletých detí odôvodňuje tým, že nie je schopný platiť výživné podľa rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 6.6.2022 pod sp. zn. 5P/83/2022 a v prípade zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti by sa neplatilo výživné. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec sa s maloletými deťmi nestretáva, maloleté deti sa s otcom nechcú stretávať, nepoznajú jeho aktuálnu partnerku, v jeho domácnosti nikdy neboli. Otec za obdobie dvoch rokov, čo nevidel svoje maloleté deti, nevynaložil žiadne úsilie, aby tento stav zmenil a vzájomný vzťah obnovil. Od rozvodu rodičov v roku 2014 osobnú starostlivosť o maloleté deti vykonáva matka, u ktorej majú maloleté deti stabilné výchovné prostredie a zmena výchovného prostredia bez toho, aby sa vzťah otca a maloletých detí napravil, aby otec poznal potreby svojich detí, nie je určite v záujme maloletých detí. Neschopnosť otca platiť výživné nie je dôvodom na zmenu zverenia maloletých detí. Vzhľadom na uvedené súd návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietol.

Súd rovnako zamietol i návrh otca na zníženie výživného, nakoľko o zmene výšky vyživovacej povinnosti môže súd rozhodnúť až v prípade, ak má preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili. Výška výživného bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 6.6.2022 pod sp. zn. 5P/83/2022, teda pred 7 mesiacmi. Odôvodnené potreby maloletých detí a s tým spojené výdavky na maloleté deti sa od tejto úpravy výživného nezmenili. Rovnako sa nezmenili ani finančné a majetkové možnosti a schopnosti oboch rodičov, nepribudli im žiadne vyživovacie povinnosti. Otec sám uvádza, že jeho zhoršený zdravotný stav, ktorý ho obmedzuje pri hľadaní práce, trvá už dlho, teda táto skutočnosť bola zohľadnená aj pri schvaľovaní rodičovskej dohody o výživnom v júni 2022. Otec sa o maloleté deti nezaujíma, svoju vyživovaciu povinnosť si riadne neplní. Súd musí zohľadniť aj osobnú starostlivosť matky o maloleté deti, nakoľko celú starostlivosť o výchovu a výživu maloletých detí zabezpečuje matka sama a to napriek tomu, že otec žiada deti zveriť do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Žiaden skutočný záujem však o výkon osobnej starostlivosti o deti neprejavil, jeho motiváciou k podaniu takéhoto návrhu bolo neplatenie výživného. Je potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov je ich povinnosťou, ktorá im vyplýva priamo zo zákona a je to právo dieťaťa. Rodič, ktorý nemá dieťa zverené do svojej osobnej starostlivosti, nemôže presúvať celú osobnú, ako i finančnú starostlivosť na druhého rodiča, preto si musí otec svoje finančné záležitosti zariadiť tak, aby bol schopný na výživu maloletých detí určené výživné matke poukazovať. To, že otec spätne od poslednej úpravy

výživného prehodnotil svoju finančnú situáciu, napriek rodičovskej dohode, nemôže byť dôvod na zníženie výživného.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých, ktorý iba stručne uviedol, že výška výživného je neprimeraná jeho príjmu, ktorý ovplyvňuje jeho dlhodobu zhoršený zdravotný stav, a že sa domáha striedavej starostlivosti, pre prípad ktorej žiada o úpravu výživného alebo jeho zrušenie. Ak súd neschválil striedavú starostlivosť, navrhuje výživné znížiť na sumu 350 eur spolu na obe dcéry.

6. Procesný opatrovník maloletých v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť s tým, že zotrváva na svojich predchádzajúcich stanoviskách vo veci. Poukazoval na to, že podľa jeho zistenia sa otec s maloletými takmer dva roky nestretol, maloleté nikdy neboli v jeho domácnosti, stará sa o ne matka a ani neschopnosť otca platiť výživné nie je dôvodom na zmenu starostlivosti o dieťa.

7. Podobne matka vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť. Má za to, že otec žiada o striedavú starostlivosť iba z dôvodu, že sa domnieva, že jeho výdavky na deti tak budú nižšie, ako je súdom určené výživné. Podľa nej by striedavá starostlivosť nebola v záujme detí, ktoré sa s otcom dlhodobo nestýkajú a nepoznajú jeho novú rodinu, a nie je ani dôvod na zníženie výživného, ktoré je adekvátne potrebám detí.

8. Za splnenia procesných podmienok odvolací súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania, oboznámil sa s obsahom spisového materiálu a dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania otca maloletých.

9. Odvolací súd sa stotožnil s názorom matky, potvrdeným inak obsahom návrhu otca na začatie konania i jeho vyjadrením na pojednávaní vo veci, že jediným dôvodom, pre ktorý otec vzniesol požiadavku na zverenie maloletých do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, bol jeho záujem na znížení výdavkov na maloleté, nie záujem podieľať sa väčšou mierou na výchove detí, či priamo naplnenie potrieb detí, ktoré (naplnenie potrieb detí) musí byť pri rozhodovaní o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom primárnym kritériom.

10. Súd prvého stupňa, ktorý vo veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vrátane zabezpečenia stanoviska maloletých detí, pri takejto pohnútko otca v okolnostiach prípadu, v ktorom nebolo sporným, že sa otec o maloleté dcéry dlhodobo nezaujíma, nestretáva sa s nimi a deti ani nepoznajú jeho terajšiu partnerku, nemohol zistiť žiaden dôvod, pre ktorý by bolo rozumné uvažovať o zverení maloletých do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

11. S prihliadnutím na skutočnosť, že výška výživného na maloleté deti bola naposledy určená schválením dohody rodičov rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 6.6.2022 (otec napriek tomu už dňa 3.11.2022 podal návrh na zverenie maloletých do striedavej starostlivosti), pričom pomery otca, vrátane jeho zdravotného stavu, sa od tejto doby podľa zistenia súdu zásadným spôsobom nezmenili, resp. otec maloletých v konaní pred súdom prvého stupňa ani v odvolacom konaní takúto zmenu nedokladoval, nedokladoval zmenu v príjmoch, dôvodných životných nákladoch, a hoci žije v spoločnej domácnosti s novou partnerkou, ktorá má v starostlivosti dve maloleté deti, vyživovacia povinnosť mu nepribudla.

12. Za takýchto okolností súd prvého stupňa oba návrhy otca – na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti a na zníženie výživného, ako nedôvodné správne zamietol, a odvolací súd, ktorý sa s odôvodnením jeho rozhodnutia v celom rozsahu stotožnil, preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok) potvrdil.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok).

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).